

Комітет рекомендує парламенту ухвалити законопроект про освітні права корінних народів та національних меншин України

Datum 6.10.2026
Subjekt Verkhovna Rada Ukrainy
Region Ukraine
Kategorie Politics, Education, Human rights

6 жовтня 2026 року відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики щодо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення освітніх прав корінних народів України та осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України» (реєстр. №16119).

За результатом обговорення Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України ухвалити проект Закону №16119 за основу та в цілому.

Законопроект №16119, зокрема закріплює можливість використовувати мови національних меншин, які є офіційними мовами Євросоюзу, а також мови корінних народів України поряд з українською, як у освітньому процесі, так і в повсякденному спілкуванні у приміщеннях школи. Документ визначає можливості функціонування закладів загальної середньої освіти зі статусом закладу загальної середньої освіти національної меншини (спільноти) України та закладу загальної середньої освіти корінного народу України, створює умови для врахування в освітніх програмах національної історії, матеріальної та духовної культури, традицій, символіки та звичаїв відповідних національних меншин та корінних народів України. За бажанням особи передбачено можливості отримання завдань зовнішнього оцінювання та вступних випробувань у перекладі відповідною мовою тощо.

Голова Комітету Микита Потураєв наголосив на важливості ухвалення цього законопроекту, адже він відкриває переговорний процес про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС».

За словами народного депутата України Володимира В'ятровича, спільна робота над проектом Закону №16119, зокрема з офісом Віцепрем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Всеволода Ченцова, дала змогу знайти вирішення багатьох дискусійних питань.

Зокрема, спочатку законопроект пропонував можливість отримати статус освітнього закладу національної меншини за наявності хоча б одного класу навчання такою мовою. Після обговорень критерій було змінено – за умови навчання мовами нацменшин не менше як 50% учнів закладу.

Темою обговорення стала вимога до керівників приватних освітніх закладів подавати сертифікат про знання української мови. Наразі виняток поширюється лише на тих керівників, які на сьогодні обіймають посади в приватних освітніх закладах, де мовою викладання є одна з мов Європейського Союзу.

За його словами: «Ми маємо дати правильний сигнал суспільству, що ми дбаємо не лише про

мови національних меншин, але і захищаємо ключові положення української мови в Україні».

Під час обговорення також підтримано пропозицію Микити Потураєва щодо необхідності забезпечення комплексного розгляду законодавчих ініціатив у мовній сфері. Зокрема, наголошено на важливості першочергового розгляду та прийняття в першому читанні за основу законопроекту №15412 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної» з його подальшим доопрацюванням, а також наступним розглядом й ухвалення відповідного рішення щодо законопроекту №16119 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення освітніх прав корінних народів України та осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України».

Комітет також ухвалив рішення про нагородження Подякою Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики провідного наукового співробітника Нововолинського історичного музею (м. Нововолинськ, Волинська область) і ветерана Юрія Велінця.

Участь у засіданні взяли народний депутат України, Голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, заступник Міністра культури України Євген Лавро, заступниця Міністра освіти і науки України Анастасія Софієнко, Голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський, Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська та представники центральних органів виконавчої влади

Відео засідання: <https://www.youtube.com/watch?v=iEWGVfshChc>

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/275757.html